

Ἐπειδὴ πολὺς ἀπὸ τινος γίνεται λόγος περὶ τορπίλων, εὐκρίτως ἐνομίσαμεν νὰ καταχωρίσωμεν ἐνταῦθα χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς "Ἐστίας" τὸ κατωτέρω ἀρθρίδιον περὶ τῆς τορπίλλης Whitehead, τῆς ἐν τῷ ἡμετέρῳ πολεμικῷ ναυτικῷ δεκτῆς γενομένης, ὅπερ ἀπέστειλεν ἡμῖν φίλος τῆς "Ἐστίας" καὶ τοῦ πράγματος εἰδήμων ἀνὴρ. Σ. τ. Δ.

ΤΟΡΠΙΛΛΗ WHITEHEAD

Μία ἐκ τῶν εὐφυστέρων καταστρεπτικῶν ἐφευρέσεων τοῦ παρόντος αἰῶνος εἶναι καὶ ἡ ἐσχάτως ἐπινοηθεῖσα καὶ ἐφαρμοσθεῖσα εἰς τὸ πολεμικὸν ναυτικὸν τορπίλλη Whitehead, ἧς σύντομον περιγραφὴν ἐπιχειροῦμεν νὰ δώσωμεν ἐνταῦθα.

Τὰς βάσεις τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ νέου τούτου φοβεροῦ ὄπλου, ὅπερ οἱ Ἄγγλοι ἀπεκάλεσαν *θαιμάσιον μηχανήμα*, παρεμπερὲς πρὸς *θαλάσσιον κῆτος*, ἢ *Λεβιάθαν ὑποβρύχιον ἀντολογίστου δυνάμεως*, ἔθηκεν ἀξιοματικὸς τις τοῦ αὐστριακοῦ ναυτικοῦ, καλούμενος *Luppis*.

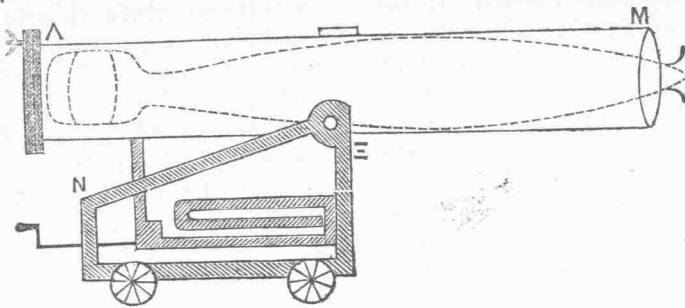
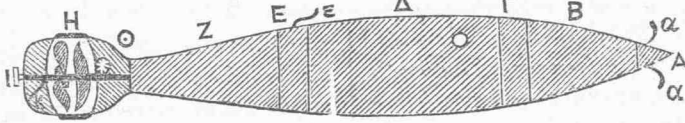
Ὁ ἀξιοματικὸς οὗτος ἀσχολούμενος περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐπιθετικῶν τορπίλλων, ἐπενόησε

τὴν κατασκευὴν αὐτομάτου τορπίλλης, λαμβανούσης τὴν κίνησιν οἴκθην, δυνάμει πεπιεσμένου ἀέρος, με-αδιδρομένου καὶ περικλειομένου ἀσφλῶς, μέχρις ἐξαντλήσεως, ἐν αὐτῇ*.

Ἀκολούθως ἀνεκοίνωσε τὴν ἰδέαν ταύτην τῷ Ἄγγλῳ μηχανικῷ *Whitehead*, ὅστις, ἐπιλαβόμενος τοῦ ἔργου, προσέθη εἰς διάφορα πειράματα,

δι' ὧν ἐπήνεγκεν ἐπ' αὐτοῦ μεγάλας βελτιώσεις, κατασκευάσας πολλὰς τοιαύτας τορπίλλας ἐν τῷ ἐν Φιοῦμε ἐργασασίῳ αὐτοῦ, ἐλάχιστα παρουσιάζουσας ἐλαττώματα.

Τῶντι δὲ τὸ σύστημα τοῦτο ἀπεδείχθη τὸ κάλλιστον τῶν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον ἐπινοηθέντων ὑποβρυχίων μηχανημάτων, καὶ ἅπαντα σχεδὸν τὰ Κράτη παρεδέχθησαν αὐτό. Ἰδίως δὲ κατὰ τὸν τελευταῖον ῥωσσοτουρκικὸν πόλεμον ἐκρίθη ὡς τελεσφόρον ὄπλον ἐπιθέσεως καὶ ἀμύνης τῶν παρχίων. Μετὰ τὰς τελευταίας δὲ τελειοποιήσεις, αἱ εἰσῆγαγεν ἀρτίως ὁ εἰρημένος ἐργαστασιάρχης, προσδιορίσας τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ ἐν σημαντικῇ ἀποστάσει ἀ-

παρεγκλίτως σχεδὸν, καὶ προνοήσας ὅπως ἐν ἀποτυχίᾳ μὴ περιπέσῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ, ἢ σπουδαιότης καὶ χρησιμότης τοῦ ὄπλου τούτου ἐν καιρῷ πολέμου καθίσταται ἀδιαφιλονίκητος.

Ἡ τορπίλλη αὕτη εἶναι κατασκευασμένη ἐκ χάλυβος τετορνευμένου, ἔχουσα μῆκος μὲν 14 μέχρι 15 ποδῶν, διάμετρον δὲ 40 σχεδὸν ἐκατοστομέτρων, καὶ ὁμοιάζει πρὸς νάρκην (τορπίλλην), ἐξ ἧς ἔλαβε καὶ τὸ ὄνομα, ἢ πρὸς δελφίνα (Σχῆμα 1).

Τὸ ὄλον αὐτῆς σύστημα διαίρεται εἰς 7 μέρη. Τὸ πρῶτον ἀπαρτίζεται ἐκ τοῦ πιστολίου Α, τὸ δεύτερον ἐκ τῆς βαμβάκοπιριταποθήκης Β, τὸ τρίτον ἐκ τοῦ μυστικοῦ Γ, ἐνθα κανονίζεται τὸ βάθος τῆς πορείας· τὸ τέταρτον ἐκ τοῦ διαχωρίσματος Δ, ἐνθα εὐρίσκεται ὁ πεπιεσμένος ἀήρ· τὸ πέμπτον ἐκ τῆς ἀερομηχανῆς Ε, ἧτις τίθησιν

εἰς κίνησιν τοὺς δύο ἔλικας· τὸ ἕκτον ἐκ τοῦ κενοῦ Ζ, ἐνθα ὑπάρχει μικρὸν μηχανήμα τοῦ πη-

δαλίου, καὶ τὸ ἕβδομον ἐκ τῶν τριῶν πηδαλίων Η Ι καὶ Κ, ἅτινα περικλείουσι τοὺς δύο ἔλικας.

Ἡ δὲ χρῆσις αὐτῆς γίνεται ὡς ἐξῆς:

Ἀφοῦ πρῶτον ἡ τορπίλλη πληρωθῇ πεπιεσμένου ἀέρος μέχρις 70 ἀτμοσφαιρῶν διὰ τῆς ἐν τῷ διαχωρίσματι Δ εὐρισκομένης ὁπῆς διὰ καταλήλου ἀεραντλίας, τίθεται ἀκολούθως ἐντὸς δωμαλοῦ σωλῆνος μεταλλικοῦ, ἀνοικτοῦ κατὰ τὰ δύο ἄκρα (Σχῆμα 2).

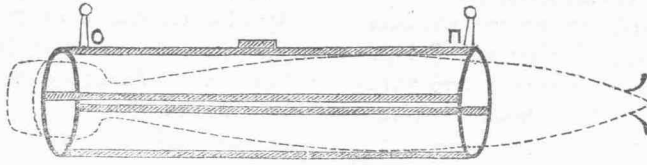
Διὰ καταλλήλου μηχανισμοῦ τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ σωλῆνος Α Μ κλείεται ἐρμητικῶς, καὶ τό-

τε ἀνοίγεται κρουόνς, ὅστις συγκοινωνεῖ μετὰ πολλῶν σωλῆνων Ν Ἐ ἐπίσης, πεπληρωμένων πεπιεσμένου ἀέρος καὶ μετὰ τοῦ πυθμένος τοῦ ἀεροεκσφενδονιστικοῦ σωλῆνος, ὅστις πάραυτα ἐξακοντίζει τὴν τορπίλλην μέτρα τινὰ ἐκτὸς αὐτοῦ, ὡς διὰ στόματος τηλεβόλου. Ἄλλὰ, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ τορπίλλη ἐκσφενδονίζεται τοῦ σωλῆνος, ὑπάρχει περὶ τὸ μέσον τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτοῦ μέρους ἐλατήριόν τι, ὅπερ ὠθεῖ πρὸς τὰ ἄνω σφύραν τινὰ ε, ἀσφάλειν καλουμένην, ἧτις, συγκοινοῦσα μετὰ τῆς ἀποθήκης τοῦ ἀέρος Δ, ἀφίνει αὐτὸν νὰ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τῆς μηχανῆς, ἧτις τοῦ λοιποῦ κινεῖται ἀτομάτως ἐντὸς τῆς θαλάσσης διευθυνομένη κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἀφοῦ προηγουμένως κανονισθῇ τὸ πηδάλιον τοῦ βάθους Ε

* Ἐν τούτοις ὁ Ἄγγλος μηχανικὸς *Eriasson*, δι' ἐπιστολῆς ἦν ἀπηθύνων πρὸς τὸν «*Engineering*» (Ναυτικὴ ἢ καὶ Ἀποικιακὴ Ἐπιθεώρησις, Μάιος 1870) ἰσχυρίζεται ὅτι τὴν πρώτην ἰδέαν τῆς αὐτοκινήτου τορπίλλης συνέλαβεν αὐτὸς ὑποβαλὼν τὰ περὶ τούτου κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1854 εἰς τὸν αὐτοκράτορα *Ναπολέοντα*.

καὶ τὸ ἐλατήριον τῆς σφύρας Θ. Τοιοῦτοτρόπως δὲ ἐκσφενδονιζομένη καὶ τρέχουσα ἡ τορπίλλη ἐπικυροῦσι ἐπὶ τοῦ ἐχθρικοῦ πλοίου τὴν βελόνην τοῦ πιστολίου αὐτῆς Α, καὶ ἀναφλέγει τὸ καψύλιον, ὅπερ μεταδίδει παραχρῆμα τὴν ἀνάφλεξιν ἐντὸς τῆς ἀποθήκης τῆς βαμβακοπυρίτιδος, καὶ ἐπιφέρει τὴν ἔκρηξιν τῆς τορπίλλης, ἣτις πάραυτα μεταβάλλει εἰς θρύμματα τὸ ἐχθρικὸν πλοῖον. Τὸ αὐτὸ δὲ συμβήσεται καὶ ἐὰν ἡ ἐπικυροῦσι γείνη ἐπὶ τῶν αἰκίδων α α (Σχῆμα 1).

Ἡ ταχυτικὴ δύναμις τῆς τορπίλλης Whitehead ἀναλογεῖ πρὸς 20 ἕως 22 μίλια τὴν ὥρην καὶ διαρκεῖ πλέον τοῦ ἐνὸς τετάρτου, ἢ δὲ παρκε-

τροπῇ αὐτῆς εἰς ἀπόστασιν 500 μέτρων εἶναι μόνον 0μ, 50.

Τὸ σύστημα τοῦτο δύναται νὰ ἐκσφενδονίζε-ται καὶ ἐκ τοῦ πλοίου, τοποθετουμένου ἐπ' αὐτοῦ καταλλήλως τοῦ ἐκσφενδονιστικοῦ σωλήνος, ἢ ἐκ τῶν σταθμῶν τῶν δεσποζόντων τῶν βυθιζομένων ἀμυντικῶν τορπίλλων. Ἐν ταῖς τορπιλλοφόροις μάλιστα εἰθι-σται νὰ αἰωρῶσιν ἔξωθεν εἰς τὰ πλευρὰ αὐτῶν τὴν τορπίλλην Whitehead ἐντὸς κανόνος ἢ σκελετώδους σωλήνος Ο Π (Σχῆμα 3), ὃν καταβιάζουσιν ἐν τῷ ὕδατι δίκην λέμβου, καὶ ἀπολύουσι τὴν τορπίλλην κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

* I

ΚΑΡΟΛΟΣ ΔΙΚΕΝΣ

Γονιμώτατος καὶ δημοτικώτατος πάντων τῶν συγχρόνων Ἀγγλων μυθιστοριογράφων εἶνε ὁ Κάρολος Δίκενς. Ἐγενήθη τῇ 7 Φεβρουαρίου 1812. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ὑπάλληλος ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῶν ναυτικῶν, διέμενε τότε ἐν Πορτσμουθῇ. Τὰ ἔχνη τῶν πρώτων ἐντυπώσεων τῆς παιδικῆς του ἡλικίας παρέμειναν ζωηρότατα παρὰ τῷ περιφανεῖ συγγραφεῖ. Ὅπως ὁ Οὐάλτερ Σκῶτ ἀνεμνήσκειτο τῶν παραδόξων ἱατρικῶν, ἅπερ ἐπέθετον ἐπὶ τοῦ πάσχοντος αὐτοῦ ποδός, ὅτε ἦτο τριετής, καὶ πῶς τὸν ἐσπαργάνουν δι' ἀρνείου δέρματος θερμοῦ, οὕτω καὶ ὁ Κάρολος Δίκενς ὠμίλει μετ' εὐχαριστήσεως περὶ τοῦ κηπαρίου, ἔνθα τὸ πρῶτον ἐβημάτισεν, ὑπὸ τὰ ὄμματα τῆς τροφοῦ του, ἐπιβλεπούσης αὐτὸν διὰ μιᾶς θυρίδος τοῦ μαγειρείου, περὶ τῶν γευμάτων του μετὰ τῆς προσούτερας του ἀδελφῆς, περὶ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν εἶδε τὸ πρῶτον στρατιώτας γυμναζομένους, καὶ τῷ ἐνεποίησε τόσον παράδοξον ἐντύπωσιν τὸ θέαμα τοῦτο. Διηγεῖτο ἐπίσης πῶς τῷ 1814 ἀφίκετο εἰς Λονδίνον μετὰ τῶν γονέων του ἐνῶ ἔπιπτε χιῶν. Ἐκ Λονδίνου ὁ πατὴρ τοῦ Δίκενς ἐστάλη εἰς τὸν ναύσταθμον τοῦ Τσάθαμ. «Ἐκεῖ, ἔλεγε βραδύτερον ὁ Κάρολος, κάποιος—πολλὰκις ἠρώτησα ἐμαυτὸν ἀπορῶν ποῖος ἦτο καὶ ποῖαν ὁδὸν ἐτράπη μετὰ τὸν θάνατόν του,—μοὶ ἔμειπεν ἠρέμα τὸν ὕμνον τῆς ἐσπέρας, καὶ ἔκλαιον ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, εἴτε ἐκ τύψεως συνειδότης ἐπὶ τῷ ὅτι ἐλάκτισα τὸν μὲν, εἴτε ἐκ λύπης διότι μ' ἐπέειραξεν ὁ δὲ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας».

Ἡ οἰκία, ἣν κατόκου οἱ Δίκενς ἦτο λευκῆ, δι' ἀσβέστου ἐπιχειρισμένη, εἶχε δὲ κηπῶριον ἐμπροσθεν καὶ ὀπισθεν ἦτον ἀπλουστάτη ἀλλ' εἰς μικρὰν ἀπ' αὐτῆς ἀπόστασιν, ἐπὶ τῆς μεγάλης λεωφόρου, ἠγειρετο ἐν θελκτικῇ τοποθεσίᾳ, ὡ-

ραῖον οἶκημα, ὅπερ ὁ μικρὸς Κάρολος ὑπεσχέθη εἰς ἑαυτὸν ν' ἀγοράσῃ ὅταν θὰ ἐμεγάλωνε. Τὸ ὄνειρον τοῦτο, ὅπερ ἔμελλε νὰ πραγματοποιῆ βραδύτερον, ἐνέπλησε τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν κατόπιν ἔγραψε μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ πρωτοτυπίας μίαν ὄπτασίαν, ἣν ἐνεπνεύσθη ἐκ τῆς παιδικῆς ταύτης ἡλικίας τῆς παραδόξου καὶ μελετηρῆς.

«Ἐβρισκόμην εἰς τὸ ἡμισυ τοῦ μεταξὺ Γκορβεζοῦρ καὶ Ῥότσεστερ δρόμου· ὁ ποταμὸς κλύουνο ἐφ' ὅσον ἐξετείνετο τὸ βλέμμα του, ἔφερε δὲ πρὸς τὴν θάλασσαν πλοῖα μὲ ἰστία λευκὰ, ἢ καταμέλανα ἐκ τοῦ καπνοῦ αἴφνης διέκρινα εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ παράδοξον παιδίον :

«Αἱ! παιδί! τῷ ἐρόνησα, ἀπὸ ποῦ εἶσαι :

— Ἀπὸ τὸ Τσάθαμ, μοὶ ἀπήντησε.

— Καὶ τί κάμνεις ἐδῶ ;

— Πηγαίνω εἰς τὸ σχολεῖον.

«Ἐπλησίασα πρὸς αὐτὸ καὶ ἐθαδίσκαμεν ὁμοῦ :

Μετ' ὀλίγον τὸ παιδίον ἐπανάλαβε :

«Ἐρθάσαμεν εἰς τὸν λόφον, ὅπου ὁ Φάλσταφ ἦλθε νὰ ξεγυμνώσῃ τοὺς ταξιδιώτας ἐκείνους, ζεύρεις, κ' ἔπειτα ἔφυγε.

— Τὸν γνωρίζεις σὺ τὸν Φάλσταφ ;

— Πολὺ καλὰ μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ μικρὸς.

Ἐγὼ τώρα πλέον εἶμαι γέρον· εἶμαι ἐννέα χρόνων· ἀναγινώσκω πολλῶν εἰδῶν βιβλία· ἀλλὰ, σὲ παρακαλῶ, ἄς σταματήσωμεν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου, καὶ παρατηρήσετε ἐκεῖ κάτω, ἐκεῖνο τὸ ὄρατο ἴσπητι.

— Σοὶ ἀρέσκει ; ἠρώτησα.

— Ὁ! πάρα πολὺ, κύριε. Ἀπὸ τότε, ποῦ

1. Ὁ Φάλσταφ εἶνε πρόσωπον τοῦ Σκίτσπηρ «τέρας κατὰφορτον πάγου», ἄνθρωπος ἐν σχήματι πίθου, παχὺς βουῆς μὲ παραγεμισμένην κοιλίαν· τοιαύτη εἶνε ἡ ἀπεικόνισις του ἠθικῶς εἶνε ἀνάλογος τῷ φυσικῷ «λαίμαργος, ὀκνηρὸς, ματαιόδοξος, ἀρπαξ». Ἡ παράδοσις βεβαίαι ὅτι ὁ Φάλσταφ οὗτος κατόκησε πράγματι τὰς ἀκτὰς ἐκεῖνας.